

معیارهای کلی یک پایان نامه خوب و قابل دفاع

تدوین رحمت الله فتاحی

استاد علم اطلاعات و دانش شناسی

دانشگاه فردوسی مشهد

۱. نوآوری (Novelty)

• دقت کنید موضوع، محتوا و یا رویکرد پژوهش نو و تازه باشد. در این زمینه، باید به موارد زیر توجه کرد:

- پرداختن به موضوع جدید،
- پرداختن به مسئله جدید
- استفاده از روش یا رویکرد نو،
- بهره گیری از مدلها و نظریه های جدید
- انجام پژوهش بین رشته ای
- انجام پژوهش با یک جامعه جدید
- اطمینان از دست یافتن به یافته های جدید

۲. اصالت محتوا (Originality)

• دقت کنید محتوا از اصالت برخوردار و به این موارد توجه شده باشد:

- حاصل کار اصیل دانشجو،
- عدم کپی برداری،
- عدم سرقت علمی،
- عدم داده سازی (گردآوری تصنعی اطلاعات...)

۳. کیفیت پایان نامه (Quality)

• دقت کنید پایان نامه از کیفیت لازم برای دفاع و نشر مقاله های برگرفته از آن برخوردار باشد. به این منظور، توجه به جنبه های زیر ضروری است:

- استفاده هدفمند از مبانی نظری،
- مرور تحلیلی، انتقادی و هدفمند پیشینه پژوهش در ارتباط با مسئله، پرسشها و فرضیه ها،
- بیان درست مسئله پژوهش،
- بیان درست سئوالها و یا فرضیه ها،
- مناسب بودن روش پژوهش،
- توجه به انسجام میان اجزای پژوهش (عنوان پایان نامه، چکیده، کلیدواژه ها، مسئله پژوهش، پرسشها، فرضیه ها، پیشینه، روش شناسی، تحلیل یافته ها، نتیجه گیری، ارائه پیشنهادها)

۴. سودمندی (Usefulness)

- دقت کنید پایان نامه از جنبه های زیر از سودمندی برخوردار باشد:

- کاربردی بودن نتایج پایان نامه،
- سودمند بودن برای جامعه حرفه ای و امکان استفاده از نتایج در جامعه،
- توجه به موضوعهای روز و مورد نیاز جامعه،
- توجه به ابعاد مختلف موضوع به لحاظ سودمند بودن

۵. اثربخشی (Effectiveness)

- دقت کنید پایان نامه از تاثیرگذاری لازم برخوردار باشد. زمینه ها و نشانه های زیر می تواند نشان دهنده تاثیرگذاری باشد:

- پیش بینی جریان سازی علمی نتایج پایان نامه در حوزه های موضوعی مربوطه و ادامه انجام پژوهش توسط خود پژوهشگر یا پژوهشگران دیگر
- احتمال بهره گیری و استناد پژوهشگران دیگر به پایان نامه و یا مقاله های برگرفته از آن،
- کمک به پر کردن شکافهای پژوهشی در زمینه مورد نظر